

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

<https://muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/tradycje/od-1991/miejsca-pamieci/9798,Lapidarium-znakow-granicznych-na-terenie-Placowki-Strazy-Granicznej-w-Szczecinie.html>
2024-07-16, 19:29

Lapidarium znaków granicznych na terenie Placówki Straży Granicznej w Szczecinie

By uczcić przypadającą w 2008 r. 90. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości i 90. rocznicę powstania polskich formacji granicznych zrodził się pomysł utworzenia lapidarium granicznego na terenie obiektów koszarowych Pomorskiego Oddziału Straży Granicznej w Szczecinie przy ul. Żołnierskiej. Pomysłodawcą stworzenia lapidarium był pracownik Archiwum Straży Granicznej p. Miłosz Filipowiak. Idea ta zyskała aprobatę Komendanta POSG.

Na lokalizację lapidarium wybrano trawnik przy wjeździe na teren koszar. W pierwszym etapie tworzenia lapidarium graniczne tworzyły cztery, tzw. normalne, kamienie graniczne pochodzące z przedwojennej granicy polsko-niemieckiej. Kamienie te, po uzyskaniu wcześniejszej zgody Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gdańsku, przewieziono zostały z terenu Komendy Powiatowej Policji w Lęborku (dawnego obiektu 161 Batalionu Odwodowego Wojsk Ochrony Pogranicza).

W następnym, 2009 roku, powstała „powojenna” część lapidarium. Składają się na nią: replika jednego z pierwszych polskich słupów granicznych, jakie ustawiane były w lutym 1945 roku na brzegu Odry i Nysy Łużyckiej, betonowego słupa granicznego z okresu PRL oraz betonowego słupa granicznego ze współczesną plastikową nakładką. W tle ustawione są, stosowane w pasie granicznym, cztery tablice ostrzegawcze o treści: *Strefa nadgraniczna, Granica Państwa – przekraczanie zabronione, Granica Państwa* oraz *Pas drogi granicznej – przekraczanie zabronione*.

Całość kompozycji uzupełniają dwie tablice informacyjne opisujące sposób oznaczania polskiej granicy państwowej w okresie przedwojennym i współcześnie. Na tablicach tych zamieszczono również zdjęcia i rysunki pokazujące wygląd różnych znaków granicznych: słupów, kamieni, monolitów, płytek umieszczonych w korpusach jezdni i znaków nawigacyjnych.

Autorem aranżacji i treści tablic informacyjnych był p. Bogusław Tomaszewski. Duży wkład w montażu poszczególnych elementów mieli również pracownicy cywilni Wydziału Techniki i Zaopatrzenia POSG.

Staraniem Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych w centralnym miejscu lapidarium ustawiona została płyta kamienna z trzema tablicami pamiątkowymi. Na tablicach tych

wymieniono żołnierzy WOP poległych w ochronie polskich granic.

Uroczystego otwarcia lapidarium dokonano 23 maja 2009 roku z okazji 18. rocznicy powstania Pomorskiego Oddziału Straży Granicznej.

Opracował: **Bogusław Tomaszewski**

